

**ЗМІСТОВНИЙ ЗВІТ
ЛУГАНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ПРАВОЗАХИСНОГО ЦЕНТРУ «АЛЬТЕРНАТИВА»
ЗА 2025 РІК**

Луганський обласний правозахисний центр «Альтернатива» - громадська правозахисна організація, місією якої є підтримка становлення та розвитку демократичних інститутів в Україні через розвиток громадянського суспільства.

ЛОПЦ «Альтернатива» заснований в 2013 році у м. Алчевську Луганської області. В 2014 році у зв'язку з бойовими діями та подальшою окупацією міста, члени організації були вимушені залишити Алчевськ та переїхати до м. Київ.

Напрямки діяльності організації:

- документування фактів порушень прав людини в ході російсько-української війни;
- моніторинг негативних наслідків для мирного населення, спричинених повномасштабним вторгненням РФ на територію України, участь в розробці механізмів перехідного правосуддя та поствоєнного відновлення;
- підтримка діалогу з вугільними та промисловими громадами щодо справедливої трансформації громад;

Постійно діючим загальним керівним органом організації є Правління.

Голова правління ЛОПЦ «Альтернатива» - Валерій Новиков.

Заступники голови правління – Ломовицький Олег, Бобрикова Лілія.

Бухгалтер ЛОПЦ «Альтернатива» - Крайнова Юлія.

Контакти організації:

02034, Київ, вул. Градинська, 7-44, +38(066)363-97-17, alterpravo@gmail.com,
<https://www.alterpravo.org.ua/>

Активності ЛОПЦ «Альтернатива» в рамках проєктів в 2025-му році

В рамках проєкту «Енергія майбутнього – нові можливості для промислових громад» в партнерстві з Центром екологічних ініціатив «Екодія» (за підтримки Уряду Великої Британії) ЛОПЦ «Альтернатива» було:

- проведено пошук та комунікацію з майбутніми учасниками проєкту;

- зібрана та систематизована інформація щодо соціально-економічних профілів громад;
- отримано 38 листів від промислових громад про співпрацю в рамках проекту;
- створений чат для оперативної комунікації з учасниками проекту з боку громад;
- поглиблено постійну співпрацю між імплементаційними партнерами;
- 23-24 жовтня проведено перший офлайн-захід проекту – воркшоп «Відновлення промислових громад України в умовах сьогодення»;
- створено відеоролики за результатами першого воркшопу
- підготовлено публікації стосовно проектних заходів;
- здійснена співорганізація четвертого щорічного українського форуму високого рівня «Справедлива трансформація: розширення. Відновлення та майбутнє вуглецеємних та моноіндустріальних громад»;
- підготовлені пакети документів для проведення в 2026 році конкурсу проектів та конкурсу ТЕО/проектних концепцій;
- підготовлено технічне завдання для експертів в напрямку роботи над рекомендаціями до місцевих нормативно-правових актів в сфері зеленої трансформації.

Проект продовжується в 2026 році.

В рамках проекту «Життя в окупації - інформування про негативні наслідки російської окупації для цивільного населення України» (за підтримки Fondation de France) було:

- випущено 5 щомісячних [дайджестів «Життя в окупації»](#) українською та англійською мовами, що охоплюють ключову інформацію про життя на окупованих територіях у таких розділах:

- Терор російської армії та беззаконня окупаційних адміністрацій;
- Російська пропаганда на тимчасово окупованих територіях;
- Примусова русифікація громадян України під окупацією;
- Соціально-економічна ситуація на тимчасово окупованих територіях;
- Мілітаризація окупованих територій;
- Український опір російській окупації;
- Нове життя в евакуації

- випущена публікація - **«Абонент знаходиться поза зоною досяжності. Створення цифрового гетто на тимчасово окупованих територіях України»**, що описує етапи та інструменти, за допомогою яких РФ здійснювала та продовжує здійснювати інформаційне відсікання жителів ТОТ від України. Публікація демонструє, як РФ та окупаційні адміністрації на ТОТ вибудовують систему повної інформаційної ізоляції жителів ТОТ, вириваючи їх з української повістки та занурюючи у виключно у російський політичний контекст шляхом створення цифрового концтабору.

Англійська версія https://alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Cifrove-getto-na-TOT_eng.pdf

Українська версія https://alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Cifrove-getto-na-TOT_ukr.pdf

- створено 17 тематичних відеороликів з українськими субтитрами;

Матеріали проєкту (дайджести та відеоролики) були поширені серед українського та міжнародного громадянського суспільства шляхом публікації постів про дайджести на вебсайті та сторінці організації у Facebook з їх просуванням за допомогою таргетованої реклами у Facebook та шляхом їх розсилки адресатам бази контактів «Альтернативи».

Проєкт продовжується в 2026 році.

В рамках проєкту «Інформування про негативні наслідки російської окупації для цивільного населення України» (за підтримки Fondation de France), що був розпочатий в 2024 році, в 2025 році було:

Підготовлено 5 публікацій:

1. «Заручники системи: освіта в окупації», яка розкриває практику використання освітніх механізмів для формування лояльності молодшого покоління та їхніх батьків, які залишилися проживати на ТОТ, до країни-окупанта та окупаційних адміністрацій. У публікації також аналізується, яким чином освіта стає одним із інструментів окупаційної політики РФ щодо примусової паспортизації, вимушеного переміщення чи депортації дітей, мобілізації, розмивання місцевих еліт та легалізації окупації у міжнародному середовищі.

Англійська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Dostup-do-osviti_eng.pdf

Українська версія <https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Dostup-do-osviti.pdf>

Ролики: <https://www.facebook.com/share/v/1T11ZuwSkc/>

2. «Пройти поміж крапельками та вижити», що дає розуміння рівнів, інструментів та механізмів фільтрації українських громадян як частини загальної політики терору РФ на ТОТ з метою протидії потенційному опору окупації та окупаційній владі. У публікації також аналізується розбудова інституційних механізмів на ТОТ та в РФ, яка покликана поглибити вже існуючу фільтрацію та перевести її на тотальний і максимально системний рівень.

Англійська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Walk-a-tightrope-and-survive_eng.pdf

Українська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Projti-pomizh-krapelkami-ta-vizhiti_ukr.pdf

Ролики:

<https://www.facebook.com/share/v/19RRDj27cS/>

<https://www.facebook.com/share/v/19nSxY4HgB/>

3. «Втрачене коріння», яка представляє різні сценарії примусового переміщення та депортації громадян України, які опинилися на ТОТ. Окремо розглядається проблема примусового переміщення та депортації дітей. У дослідженні аналізуються проблеми, з якими стикаються депортовані громадяни України в РФ, та перешкоди, які створює РФ щодо репатріації українських дітей.

Англійська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Lost-roots_eng.pdf

Українська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Vtrachene-korinnya_ukr.pdf

Ролики:

<https://www.facebook.com/share/v/18xAXirKi6/>

<https://www.facebook.com/share/v/1EPC8e3ZdK/>

4. «Злочинний палімпсест окупаційної влади», в якій аналізується використання адміністративного тиску та правових інструментів для примусового впровадження російської мови, символів та свят, а також звертається увага на руйнування української пам'яті через знищення пам'ятників і зміну історичної символіки.

Англійська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/The-criminal-palimpsest-of-occupation_eng.pdf

Українська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Zlochinnij-palimpsest-okupacijnoi-vladi_ukr.pdf

Ролики:

<https://www.facebook.com/share/v/1BfTRDippg/>

<https://www.facebook.com/share/v/1AJLjicwqe/>

5. «Російська пропаганда на тимчасово окупованих територіях України», в якій аналізуються різноманітні інструменти пропаганди, які використовує російська влада як для впливу на власне населення й контролю за ним, так і для поширення цих інструментів на ТОТ, починаючи з 2014 року.

Українська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Kostrujuvannya-rosijskoi-realnosti_ukr-1.pdf

Англійська версія https://www.alterpravo.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Kostrujuvannya-rosijskoi-realnosti_en-2.pdf

Ролики:

<https://www.facebook.com/share/v/1Ci9bSa3rY/>

<https://www.facebook.com/share/v/1JJ1yg9787/>

Матеріали проекту (публікації та відеоролики) були поширені серед українського та міжнародного громадянського суспільства шляхом публікації постів про дайджести на вебсайті та сторінці організації у Facebook з їх просуванням за допомогою таргетованої реклами у Facebook та шляхом їх розсилки адресатам бази контактів «Альтернативи».